

alicui credibilis, & verisimilis videri posset, tam vasta, & incredibilis magnitudinis Machinam, qualis est enor-
mis illa Universi Creati moles, celeritate tam fabulosa
indefinenter circumrotari, & corpusculum Terræ tam
exiguum, & pro puro puncto habitum, invariato
motu consistere; quam hanc tam concinno, ordinato
que motu circa suum axem converti, & illud vastissimum
corpus suâ ipsius volubilitate omnem fidem exceden-
te, suos inventores mendacii manifestissimi redargue-
re?

III. Ab-
surditas
violenti-
e Corpore
illius.

III. Evanescent quoque assidua & indefinens illa vio-
lencia cæteris Cœlestibus Corporibus, ipsorumque Sphae-
ris illata, quâ, præter suum proprium, nativum, & in-
genitum motum ab Occasu in Ortum tendentem, adhuc
extrinseco, peregrino & alieno motu ab Ortum in Occa-
sum violententer abripit, & vi in Regionem oppositam im-
pressâ, abduci finguntur. Ac eo intolerabilius hoc est
figmentum, tantam violentiam committens, ut in Sa-
turno decies milles, & septingentes sit maior, & excessu
suo tanto ad Firmamentum perveniens, plusquam octin-
genties nonages multiplicetur. Si tam horrendo excessu
non peccaret, sed intra limites naturæ consistens proprio
motu naturali minore illâ violentiâ se exhiberet, aliquâ
saltem tolerantia admitti posset; Sed tam enorme & omni
credulitate superius commentum quis toleraret? Hinc in
admirationem jure rapiunt unumquemque commentum
istius Authores, qui sibi ipsis adeo adversantur, ut Na-
turalium Axiomatum veritatem proficentes, nihilominus
contrarium statuendo, eadem rursus destruant. Corpori-
bus vastioribus tardiorum motum attribuant, & vastissi-
mum corpus celerissimo motu moveri tam audacter asse-
runt: Ferri inæquabiliter à corporum divinorum naturâ
& perfectione alienum esse docent, & eadem ipsa tamen
tantopere à se invicem distrahunt: Nullum violentum
diuturnæ durationis esse clamitant, & tantam tamen, &
tam infandam Naturæ violentiam inferre non verentur.

IV. Absur-
ditas ces-
satio.

IV. Cessat absurditas, vel potius impossibilitas illa,
cui obnoxii sunt, qui Sphæram Inferiorem intra Superio-
rem revolvit, & simul cum eadem abripit asserunt. Siqui-
dem enim necessitas postulat, ut utraque Superficies utri-
usque Sphære, nempe Superioris concava, & Inferioris
convexa, non modo admodum contigua sint, sed etiam
summa æqualitate se invicem contingant, dilucidè pro-
fecto, & manifestè patet, nullam hoc in casu fieri posse
operationem & impressionem, eò quod utraque Sphæra
invariatur in suo loco situm conservat, & hic defectus
sit pressio, quam sine excessu loco, aut partium com-
munitur aliquâ fieri non posse quis novit. Sed quia Phæ-
s Veneris, Cometae per Cœlestia spatia trajectio, refra-
ctionum defectus, & plura id genus argumenta, quæ hæc-
tenus in antecessoribus passim commemorata sunt, Cœlium
fluidum sphaeras solidas profus ignorare, satis superque tes-
tatur, nugacibus etiam & absurdis istis commentis, Au-

Annuu Mo-
tus ratio-
nes.

I. Sol Uni-
versum cor-
eentrum.

Jure in me-
dio locatur.

Et Terræ
de exturba-
tur.

Muniorum
permuta-
tione facta.

Rationes, quibus ad annum motum asserendum Copernicus impulsus fuit.

I. Quandoquidem Sol, tanquam totius Universi
Creati Cor, & omnis lucis, caloris atque vigoris
Fons, vitæque Universalis verum principium, radiis suis
quaquaversum emissis, non solum Terram, sed etiam
totam Cœlestem Regionem perfundere, virtutumque
suarum participem reddere, & totum Universum illustra-
re debet, jure ac merito etiam in Universi Creati medi-
tullio solum ipsius Regium locatur, ut in omnes totius
Molis partes, debitâ proportionem, virtutis suæ radios e-
missos, inter cuncta corpora distribuat, & quodvis tan-
tum, quantum opus est, sibi assumat, ac ipse oppor-
tuno loco confideat, quasi Moderator, & Princeps
Ad eum numeros & Diu moveantur, & Orbis
Accipiat leges, præscriptaque fœdera servet.

Ob hanc causam Copernicus Terram ex hoc loco exturba-
vit, & eam triplici motu, Diurno puta, Annuo, & In-
clinationis, ac Declinationis, locupletatam in Solis lo-
cum reposuit, adeo ut necesse fuerit, Terræ hos duos mo-
tus concedere, & imponere, quibus Solem Antiqua illa
Hypothesis oneraverat, eò quod ille, qui in alterius lo-
cum succedit, necessario quoque in se eorum muniorum
obscundorum provinciam suscipere debeat, quæ cum, qui
præcessit, occupatum tenuerunt. Sic Sol contra, Terræ

tores ejusmodi inconsideratos, superfedere merito jubent.

V. Nulla manet in ejusvis Planete motu contrarie-
tas, sive distractio in diversas partes, quandoquidem u-
nusquisque suum unicum, proprium, innatum, admo-
dum moderatum, atque in unam tantum partem retinet.
Exempli gratia: Saturnus singulis diebus à Diurno Primi
Mobilis Motu ab Ortum in Occasum rapi, & proprio mo-
tu suo ab Occasu in Ortum tendere secundum Vulgarem
Hypothesin dicitur. Sed, secundum Copernicanam Hy-
pothesin, à Terrâ, motu hoc afflicto liberatus, Terram
singulis diebus non circumbit, sed suo proprio motu
pergens solummodo triginta annorum spatio Zodiacum
totum peragrat. Sic Luna non trices unius mensis in-
tervallo circum Terram ambulabit, cum Terra hunc mo-
tum in se recipiat, ita ut hoc pacto Luna suo proprio mo-
tu incedens, semel tantum quovis mense, atque sic duo-
decies singulis annis circumcircuit Terram volvatur. Idem
hoc & in cæteris Planetis locum habet, ut & Cometis, qui
sursum apparentes non movebuntur duplici motu, nem-
pe trajectionis, qui ipsi proprius est, & Mobilis Primi,
quo ipsos alias abripit quis fingat oportet, si Vulgari Hy-
pothesi subscribere voluerit: sed tantum trajectionibus
suis per aethera ferri videbuntur, motus verò alter in ipsius
Telluris revolutione consistit. Sic cum novis Stellis etiam
comparatum erit, quæ in cælo nascentes, specialibus &
propriis suis motibus carent, & cum perpetuis Fixis in re-
volutionibus Terræ Diurnis, diurni sui motus rationem
invenient. Tali fuit illa anni 1572. in Cassiopeæ constella-
tione visa, ut & alia in pede Serpentarii anno 1604. ani-
madversa, quo tempore trium Superiorum Planetarum
Magna Conjunctio se observandam exhibuit.

VI. Si tandem & similitudinibus aliquis locus conce-
dendus, ut tota hujus Copernicani Systematis necessitas
& utilitas tantò clarius elucescat, aliquot saltem proferre
operæ præstium duximus. Oram Maritimam par est, ut
navis circumlustraret; incongruum verò ut hæc ab illâ cir-
cumlustretur. Orator faciem suam in omnes auditorii
partes converterat oportet; non verò totum auditorium
ad immotam Oratoris faciem secum omnibus suis parti-
bus convertere debet. Pari modo convenientius & æ-
quius esse videtur, ut Terra se ipsam potius ad varias
Cœli partes motibus suis accommodet, quam tota Re-
gio Cœlestis motibus suis ad ipsam immotam referat,
præcipue cum perinde, ut modo diximus, utervis mo-
tus se habeat, & longe facilius, utilius & commodius
Terræ, quam tam vasto spatio, tot vasta corpora compre-
hendenti, motus attribui solet. Naturæ item magis con-
sentaneum est, ut ille, qui alieno auxilio indiget, hunc
ipsum quærat, à quo auxilium ipsi expectandum est; Non
autem hic, qui auxilium conferre debet, indigenti sup-
plex fiat: Sic etiam multo æquius est, ut Terra, quæ So-
lis adjumento eget, omnes suas partes Soli obvertat, quam
Sol, nullo Terræ adjumento indigens, eandem undique
circumeat, & circumlustrat.

V. Nulla in
motu Pla-
netæ aliena
jus contra-
dictas.

Motus Sa-
turni.

Luna.

Contra.

Novæ Stel-
læ.

VI. Simi-
tudines.

Navis.

Orator.

Sic Terra.

Ut auxi-
lium ab alio
expectans.

Terra.

Utilitas So-
lis in centro
consistens.

Exemplum
Corporis
nobis.

bens

bens nihilominus tamen ab externo Solis, aut Ignis calore
excitatur, fovetur, & in motu suo conservatur.

II. Terre
tribuentis
motus, ob
digestionem
& vitæ in
Planeta-
rum.

II. Annuum motum Terræ attribuendum esse, ipsa Pla-
netarum, reliquorumque Corporum Cœlestium, secun-
dum magnitudinem & Motum, digestio, & dispositio
docet. Maximum Corpus, ut Sol tanquam cæterorum
Rex & Moderator solum suum regium in medio collo-
cavit: Circa Regiam suam cæteris suis Aulicis diversifloria
sua ita distribuit, ut famulitium suum, ex famulo & fa-
mulâ, consilium semper penes se haberet: Cæteris Magna-
tibus, remotiora loca occupantibus:

Mercurius.

Venus.

Terra.

Mars.

Jupiter.

Saturnus.

Vulgaris
Systematis
perturbatum
Ordo.

Luna.

Mercurius.

Venus.

Sol.

Mars.

Jupiter.

Saturnus.

Motus in-
ordinatus.

Arbitrii Regalis jussa capessere fas est.

Sic Mercurius minor & celerior Veneri, Soli est proxi-
mus, & ad sui curricula circa Solem circumducendi spa-
tium Lxxx. dies requirit. Venus Mercurio major & Terrâ
minor, atque illo tardior hac celerior x. menses cursum
suum absolvendo conterit: Terra Venerem magnitudi-
ne excedens, & Marte inferior, annuo spatio circumvo-
lutionem suam circa Solem finire solet, atque ita celeri-
tate Veneri cedit, eademque Martem superat, qui itidem
Terrâ major & tardior, atque Jove minor & celerior
biennii spatium revolutioni suæ creditur impendere. Jo-
vi Marte majori & tardiori, Saturno minori & celeriori
duodecim annis, & Saturno, præter Solem, Planetarum
maximo & tardissimo annis triginta ad cursum suum per-
ficiendum opus esse dicunt. Ac licet quidam Marte ac
Jove Terram majorem esse perhibeant, alii tamen secus
videtur, nec mirum, cum ex parallaxes & apparentis
diametri limitatione, magnitudinis descriptio pendeat,
& rem hanc alæ plenam peritissimi Astronomi judicent.
Series itaque in hac Hypothesi, tam quoad magnitudi-
nem, quam quoad motum, Terræ globo sui ordinis
debitum locum, & motus debitum spatium attribuit
Copernicus coëgit, cernentem, quod Vulgare illud Sys-
tema tam quoad seriem, quam quoad motum, inordi-
natâ admodum confusione perturbatum esset. Luna enim
Mercurio major in locum infimum detrusa est; Mercurius
minor ipsam sequitur, ac Venerem majorem supra se ha-
bet, quæ Soli omnium Corporum Cœlestium maximo
subiecta est, qui subest iterum corpori minori Martis,
quo Jupiter major, & superior, magnitudine & loco est
infra Saturnum. Sic magnitudinis proportio neutiquam
observata est, quod & in motu ipso factum esse apparet,
cum Luna secundum hanc inordinatam Hypothesin vul-
garem suo curriculo unum mensem, Mercurius, Venus,
& Sol unum annum, Mars biennium, Jupiter 12. Saturnus
30. Firmamentum 25000. Nona Sphæra 1700. De-
cima 3400. annos Primum Mobile 24. horas consumere
dicantur; quæ dispositio sane conturbato ordine digesta,
dicti Systematis Vulgaris ineptitudinem, & inconcinnita-
tem satis loquitur, & Terræ annum motum rectè & or-
dine attributum esse monstrat.

III. Ordi-
nis Coperni-
ciani utili-
tas.

III. Dum Terra cum Luna inter tres superiores & tres
inferiores medium locum occupat, & annuo motu se cir-
câ hos circumvolvitur, evidens indicium facit, quam ob-
rem Mercurius & Venus nunquam longè digrediantur à
Sole, nec etiam ullo tempore patiantur, ut Terra inter
Solem & se intercedat; Cur Mars Jupiter, & Saturnus
tanto spatio à Sole recedant ac interdum Terram inter
Solem & se intercipient. Solâ nimirum Systematis inis-
pectione res evidentè demonstratur: cum juxta Vulgare
Systema necesse sit ut inter Solem, Terramque linea tensa
fingatur, in quâ centra Epicyclorum, tam Mercurii quam
Veneris, quasi illigata cohæreant, & ab hac tamen illiga-
tione centra Epicyclorum Martis, Jovis ac Saturni libera
sint; quam disparitatem Systematis inconcinnitas cau-
satur. Ad quod incommodum adhuc aliud majus accedit,
immanis puta Veneris Cœli crassitudo, quæ necessario
supponenda est, ad excavandum & recipiendum tantæ
capacitatis Epicyclum, qui digressionum hinc inde à So-
le maximarum ostendendum causa, necessarius, diame-
trum quoque quartæ & amplius parti ambius cœlestis
substantiam ostentaret.

IV. Syffe-
matis ipsius
utilitas, fa-
cilitas &
commodi-
tas.

IV. Maxima utilitas, commoditas, & facilitas pro-
fiscitur ab hoc Terræ motu annuo per Zodiacum in hoc
Systemate supposito, & tollente tantam tot Epicyclorum
farraginem, atque laboriosissimas illas Planetarum statio-
nes & repedationes, quæ tot difficultatibus Astrono-
miam involvunt. Nam unusquisque Planeta unicum
suum, atque definitum habet motum, quod semper con-
stantiâ summâ in eandem partem agit, id quod tantis

Epicyclo-
rum statio-
num, & re-
bent

Corporibus maxime est co-
Retrogradationum, & Al-

ne, motus, ab oculo homi-
netas translata, his ipsis as-
nus si ex Sole, suorum mo-
non alternis in consequent
regredi, sed semper in co-
que cursu Zodiacum per-
quia nos extrâ hoc Planet
ipforum circumcurratione
omnino est, ut nobis circa
circumductis, & Planeta
itus redituque nunc in hi
fieri apparent. Ac licet in-
gari, quam Copernicano Sys-
non tamen in hoc per Epicy
contentum ipse excessu aut
lunam Solem in centro habe
Planeta nunc infra seu cir-
niant, nunc tantundem f
quod & Egyptii Veteres
nonnullique alii statuerunt
alia quodam, sed etiam ip
temporibus Telecopii, sive
servare, quarum delineatio
& loco dabimus, si Deus n
Mars, Jupiter, & Saturnus
etiam cursum revera reflect
per tendunt, quod nobis ex
monstraret, si vel in Sole c
tra Solem quiescente comm
rectri Orbe, intra Planetar
gyrum circumactio, circa
omnino est, ut nobis regre
ipsis propiores facti, ipso
lemque ex alterâ parte habe
quentes, modo mox à terg
ad jam consequentes, sed ad
visu nostro referantur. Co
Planeta nobis Dirigi seu in
reant, quotiescunque in pe
Terrâ sic progredimur, ut
eandem partem habeamus, &
tes, visus noster eosdem ref
rectos apparere oportet, quot
in eandem, aut ab eadem in
Terreni Orbis motus talis
las Fixas per aliquod tempu
Systematum depictis Iconib
prioris motibus, si inspician
terunt.

V. Annuus hic Terreni
in Solis, hujusque in illius
quarta inde totius Systematis
spostio 1. Pulchre, & evi
Planetae Soli se opposites
jungentes Directi existant,
temporibusque aliis, eveni
stema indicare nequit. 2. C
Planetae in oppositione, se
multo majores, quam alii
nimium, quia tunc temp
sient in proximo conspectu
dit; Cur in Saturno retrogr
quàm in Jove, & hic crebri
Mars, atque hic cæteris duo
sus exhibeat: nempe quia T
dissimul sapius, quàm Jove
dius, Marte trium Planeta
incedentem assequitur. 4. O
trogradationis arcus in Mar
quàm in Saturno major esse
ris regressus ob propinquita
gius definit, quàm in Jove
in hoc quàm in Saturno, i
gior evadat retrogradationi
re propinquior, aut ab ip
cium facit, cur Lunam &
obnoxios non esse existime
hoc systemate cognoscimus
etiam sumus, nobis, tanqu